

Ewaluacja tematyczna: Uwarunkowania realizacji celów Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na poziomie Beneficjentów.

Szczegółowe określenie przedmiotu zamówienia na wykonanie *Ewaluacja tematyczna: Uwarunkowania realizacji celów Programu na poziomie Beneficjentów*. Kluczowe założenia dotyczące celów oraz sposobu realizacji niniejszego badania wynikają z Planu Ewaluacji i Monitoringu NPRCz 2.0 na lata 2021-2025¹.

1. KONTEKST BADANIA

Narodowe Centrum Kultury (NCK) jest państwową instytucją kultury podległą Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zgodnie ze statutem do zadań NCK należy m.in. prowadzenie działań mających na celu zwiększenie dostępu do kultury i przeciwdziałanie wykluczeniu z uczestnictwa w kulturze. Zadanie to jest realizowane poprzez programy wspierające finansowo zadania podmiotów prowadzących działalność w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Jednym z takich programów jest Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025² (dalej Program lub NPRCz 2.0) – wieloletni program, którego rolą jest tworzenie warunków dla rozwoju czytelnictwa Polaków, również poprzez zapewnienie środków finansowych na realizację określonych przedsięwzięć i inicjatyw. Zgodnie z zapisami Programu: „realizacja tego zamierzenia będzie opierać się na działaniach skierowanych do bibliotek publicznych oraz bibliotek szkolnych i pedagogicznych, postrzeganych *en bloc* jako instytucjonalna agenda państwa gwarantująca każdemu obywatelowi równy i demokratyczny dostęp do wiedzy i uczestnictwa w kulturze książki”.

Głównym celem Programu jest wzmocnienie czytelnictwa w Polsce oraz rozwój bibliotek do 2025 r. Cel ten będzie realizowany przez cztery cele szczegółowe, tj.:

- Cel szczegółowy 1: Wzmocnienie potencjału bibliotek w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności ich zbiorów;
- Cel szczegółowy 2: Poprawa atrakcyjności bibliotek publicznych, poprzez inwestycje w ich infrastrukturę;
- Cel szczegółowy 3: Wzmocnienie potencjału przedszkoli, bibliotek szkolnych i pedagogicznych poprzez wzrost atrakcyjności ich zbiorów;
- Cel szczegółowy 4: Rozwijanie funkcjonalności bibliotek publicznych jako instytucji działających na rzecz włączenia społecznego oraz promocja NPRCz 2.0.

Za **zarządzanie Programem** odpowiadają minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Za jego **wdrażanie** odpowiedzialni są Operatorzy priorytetów, tj.: Biblioteka Narodowa, Instytut Książki, Departament Programów Nauczania i Podręczników MEiN (wraz z wojewodami – jako koordynatorami wojewódzkimi Priorytetu 3) oraz Narodowe Centrum Kultury. Natomiast beneficjentami mogą być: biblioteki publiczne lub biblioteki publiczne wchodzące w skład innej instytucji kultury lub inne zaliczone przez ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa

¹ Źródło: Plan Ewaluacji i Monitoringu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, Warszawa, listopad 2022.

² Źródło: Załącznik do Uchwały nr 69/2021 Rady Ministrów z dnia 21 maja 2021 r. - Program Wieloletni Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.02 na lata 2021-2025.

narodowego do ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, jak również placówki wychowania przedszkolnego, szkoły i biblioteki pedagogiczne (z uwzględnieniem dodatkowych uwarunkowań dla beneficjentów wskazanych w opisach poszczególnych Kierunków interwencji NPRCz 2.0). W odniesieniu do Priorytetu 3 NPRCz 2.0. występuje dodatkowo kategoria beneficjentów pośrednich, którymi są organy prowadzące placówki wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe (z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych prowadzących kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) oraz szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne, a także szkoły w ORPEG³ oraz biblioteki pedagogiczne tj.:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) osoby fizyczne;
- 4) właścivi ministrowie prowadzący szkoły.

Zgodnie z zapisami Programu **głównymi celami całego systemu ewaluacji** są poprawa i doskonalenie procesów wdrażania Programu oraz rzetelna ocena uzyskiwanych efektów, również na tle szerszych procesów społecznych, ekonomicznych i kulturowych, które mają związek z kształtowaniem się postaw czytelniczych Polaków.

Program jest kontynuacją Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2016-2020.

2. ODBIORCY BADANIA

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji zostaną wykorzystane przez instytucje zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie drugiej edycji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Głównymi odbiorcami wyników badania będą:

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ministerstwo Edukacji i Nauki,
- Biblioteka Narodowa,
- Instytut Książki,
- Narodowe Centrum Kultury,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą
- Kuratoria Oświaty
- beneficjenci NPRCz 2.0.

Wyniki badania mogą być również użyteczne dla innych organów administracji rządowej i samorządowej, partnerów społecznych i jednostek naukowych.

3. CELE BADANIA I PYTANIA BADAWCZE

Badanie ma charakter ewaluacji tematycznej. Jego zakres skoncentrowany jest na zagadnieniach, które w toku wdrażania NPRCZ 2.0 zostały zidentyfikowane jako kluczowe dla skutecznej realizacji celów Programu. Podstawą dla wyodrębnienia wspomnianych zagadnień były opinie formułowane przez uczestników Grupy Roboczej ds. Monitoringu i Ewaluacji NPRCZ 2.0 oraz wyniki przeprowadzonych uprzednio badań i ewaluacji, w tym przede wszystkim ewaluacji mid-term NPRCz 2.0.

³ Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą

Przyjęto także, że istotną informacją kontekstową są ostatnie wyniki badań czytelnictwa, prowadzonych przez Bibliotekę Narodową. Wśród nich szczególne znaczenie przypada zjawiskom związanym z aktywnością czytelniczą mężczyzn, w tym częstotliwością odwiedzania bibliotek⁴.

Badanie będzie miało na celu:

- aktualizację trafności założeń interwencji, w tym zagadnień związanych z dostępnością bibliotek w dni wolne oraz zróżnicowaniem specyfiki placówek bibliotecznych i cech społeczno-demograficznych użytkowników końcowych;
- identyfikację czynników warunkujących występowanie oczekiwanych efektów interwencji na poziomie bibliotek objętych wsparciem Programu;
- ocenę wybranych elementów systemu wdrażania Programu.

Do wskazanych powyżej celów przyporządkowane zostały następujące pytania kluczowe:

3.1. Aktualizacja trafności założeń interwencji

- Które założenia w obszarze celów, docelowych grup odbiorców lub form wsparcia należałoby zmienić, projektując przyszłe programy o podobnej specyfice? Z jakich przesłanek powinny wynikać ewentualne modyfikacje?
- Czy założenia interwencji (w tym oczekiwane efekty) powinny zostać zróżnicowane w zależności od specyfiki placówek bibliotecznych związanej z ich odmiennymi zasobami organizacyjnymi (np. biblioteki wojewódzkie – biblioteki gminne/ miejskie/ osiedlowe), obszarami działalności (biblioteki publiczne – przedszkolne – szkolne – pedagogiczne) lub lokalizacją (duże ośrodki miejskie – miasta średniej wielkości – małe miasta – obszary wiejskie)? Na czym powinny polegać ewentualne zmiany? Jakie przesłanki uzasadniają ich wprowadzenie?
- Jak ocenić należy zasadność otwierania placówek bibliotecznych w soboty lub inne dni wolne?
- Dla jakich grup użytkowników skierowana jest lub powinna zostać skierowana oferta placówek bibliotecznych działających w soboty lub inne dni wolne? Jakie grupy użytkowników korzystają wówczas z bibliotek bardziej, a której mniej aktywnie?
- Czy oferta bibliotek w soboty lub inne dni wolne powinna różnić od tej, która dostępna jest w dni powszednie? Na czym powinny polegać ewentualne różnice i jakie przesłanki uzasadniają ich uwzględnienie?
- Czy opinie przedstawicieli bibliotek i organów prowadzących potwierdzają trendy zidentyfikowane w badaniach czytelnictwa Biblioteki Narodowej? Jak interpretowane są wspomniane trendy? Czy dostrzegana jest zależność pomiędzy tymi trendami a dostępnością placówek bibliotecznych w soboty i inne dni wolne?

3.2. Identyfikacja czynników warunkujących występowanie oczekiwanych efektów

- Jakie czynniki mają korzystny oraz niekorzystny wpływ na występowanie zamierzonych efektów interwencji?

⁴ Źródło: <https://www.bn.org.pl/download/document/1712262172.pdf>

- Jakie działania należy podjąć, aby wzmocnić oddziaływanie czynników korzystnych oraz osłabić oddziaływanie czynników niekorzystnych?
- Jaki wpływ na występowanie zamierzonych efektów interwencji mają kwestie związane z:
 - ✓ pandemią COVID-19, wojną na Ukrainie oraz wzrostem cen,
 - ✓ sytuacją budżetową organów prowadzących biblioteki,
 - ✓ kompetencjami pracowników bibliotek w zakresie prowadzenia proaktywnych działań skierowanych do dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnych,
 - ✓ dostępnością bibliotek dla użytkowników, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii otwarcia bibliotek publicznych w soboty, oraz dostosowaniem sposobu funkcjonowania bibliotek do potrzeb społeczności lokalnych,
 - ✓ współpracą pomiędzy Beneficjentami a pozostałymi instytucjami tworzącymi system wdrażania Programu,
 - ✓ sposobem komunikowania o naborach i użytecznością pozostałych działań informacyjno-promocyjnych,
 - ✓ obowiązkami sprawozdawczymi Beneficjentów.

3.3. Ocena wybranych elementów systemu wdrażania Programu

- Na jakie problemy związane z gromadzeniem lub przetwarzaniem danych sprawozdawczych napotykają placówki uczestniczące w Programie?
- Które dane przysparzają największych trudności związanych z ich gromadzeniem lub przetwarzaniem?
- Jakie zmiany w systemie sprawozdawczości powinny zostać wprowadzone?
- W jaki sposób zasoby organizacyjne oraz specyfika placówek bibliotecznych warunkują ich zdolność do gromadzenia i przetwarzania danych sprawozdawczych?
- Czy biblioteki posiadają zasoby kompetencyjne i sprzętowe niezbędne dla wprowadzenia zautomatyzowanych form gromadzenia i przetwarzania danych sprawozdawczych?
- W jaki sposób zasoby organizacyjne oraz finansowe bibliotek warunkują możliwość realizacji oczekiwanych efektów Programu? W jakim stopniu pozwalają one na udostępnianie placówek bibliotecznych w soboty oraz inne dni wolne?
- Jakie ewentualne modyfikacje w obszarze warunków i kryteriów korzystania ze wsparcia programu należałoby uwzględnić?

4. METODYKA BADAWCZA

Pierwszy etap badania stanowić będzie analiza danych i dokumentów zastanych. Następnie przeprowadzone zostaną badania jakościowe - wywiady indywidualne oraz grupowe. Na ostatnim etapie zrealizowany będzie warsztat rekomendacyjny, w trakcie którego wykorzystywane będą zgromadzone wcześniej dane oraz wstępnie sformułowane wnioski i kierunki pożądanych modyfikacji Programu.

4.1. Etap I: Analiza danych i dokumentów zastanych (desk research)

Celem analizy będzie przede wszystkim dostarczenie wiedzy potrzebnej dla udzielenia odpowiedzi na pytania związane z aktualizacją trafności założeń interwencji oraz identyfikacją czynników warunkujących występowania efektów wsparcia na poziomie wspieranych bibliotek.

Zakres analizy powinien objąć opracowania krajowe oraz zagraniczne, a także raporty badawcze i ewaluacyjne w tym:

- wyniki dotychczasowych badań i ewaluacji NPRCZ 2.0
- raporty z dorocznych badań Biblioteki Narodowej – „Stan czytelnictwa w Polsce” z lat 2019-2023.

Realizacja analizy może być wspierana narzędziami z zakresu sztucznej inteligencji, przy czym szczególnie wskazanym jest wykorzystanie rozwiązań dedykowanych pracy ze źródłami o charakterze naukowym lub fachowym.

Zasady selekcji źródeł oraz analizy ich treści wraz z propozycją wspierających rozwiązań informatycznych, stanowić będą oceniany element ofert Wykonawców, a ich szczegóły zostaną ustalone na etapie opracowywania Raportu metodologicznego.

Tabela 1. Analiza danych i dokumentów zastanych - Przyporządkowanie właściwych celów i pytań badawczych oraz źródeł danych

ETAP I	Cel badania	Pytania badawcze	Źródło danych
Analiza danych i dokumentów zastanych	Aktualizacja trafności założeń	<p>Które założenia w obszarze celów, docelowych grup odbiorców lub form wsparcia należałoby zmienić w kolejnej edycji Programu? Z jakich przesłanek powinny wynikać ewentualne modyfikacje?</p> <p>Czy założenia interwencji (w tym oczekiwane efekty) powinny zostać zróżnicowane w zależności od specyfiki placówek bibliotecznych związanej z ich odmiennymi zasobami organizacyjnymi (np. biblioteki wojewódzkie – biblioteki gminne/ miejskie/ osiedlowe), obszarami działalności (biblioteki publiczne - przedszkolne – szkolne – pedagogiczne) lub lokalizacją (duże ośrodki miejskie – miasta średniej wielkości – małe miasta – obszary wiejskie)? Na czym powinny polegać ewentualne zmiany? Jakie przesłanki</p>	<p>Raporty z badań i ewaluacji NPRCZ 2.0</p> <p>Raporty z badań „Stan czytelnictwa w Polsce”</p> <p>Źródła wyselekcjonowane w toku desk research</p>

		<p>uzasadniają ich wprowadzenie?</p> <p>Jak ocenić należy zasadność otwierania placówek bibliotecznych w soboty lub inne dni wolne?</p> <p>Dla jakich grup użytkowników skierowana jest lub powinna zostać skierowana oferta placówek bibliotecznych działających w soboty lub inne dni wolne? Jakie grupy użytkowników korzystają wówczas z bibliotek bardziej, a której mniej aktywnie?</p> <p>Czy oferta bibliotek w soboty lub inne dni wolne powinna różnić od tej, która dostępna jest w dni powszednie? Na czym powinny polegać ewentualne różnice i jakie przesłanki uzasadniają ich uwzględnienie?</p> <p>Czy opinie przedstawicieli bibliotek i organów prowadzących potwierdzają trendy zidentyfikowane w badaniach czytelnictwa Biblioteki Narodowej? Jak interpretowane są wspomniane trendy? Czy dostrzegana jest zależność pomiędzy tymi trendami a dostępnością placówek bibliotecznych w soboty i inne dni wolne?</p>	
	<p>Identyfikacja czynników warunkujących występowanie oczekiwanych efektów interwencji na poziomie bibliotek objętych wsparciem Programu</p>	<p>Jakie czynniki mają korzystny oraz niekorzystny wpływ na występowanie zamierzonych efektów interwencji?</p> <p>Jakie działania należy podjąć, aby wzmocnić oddziaływanie czynników korzystnych oraz osłabić oddziaływanie czynników niekorzystnych?</p> <p>Jaki wpływ na występowanie zamierzonych efektów</p>	

		<p>interwencji mają kwestie związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pandemią COVID-19, wojną na Ukrainie oraz wzrostem cen, ✓ sytuacją budżetową organów prowadzących biblioteki, ✓ kompetencjami pracowników bibliotek w zakresie prowadzenia proaktywnych działań skierowanych do dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnych, ✓ dostępnością bibliotek dla użytkowników, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii otwarcia bibliotek publicznych w soboty, oraz dostosowaniem sposobu funkcjonowania bibliotek do potrzeb społeczności lokalnych, ✓ współpracą pomiędzy Beneficjentami a pozostałymi instytucjami tworzącymi system wdrażania Programu, ✓ sposobem komunikowania o naborach i użytecznością pozostałych działań informacyjno-promocyjnych, ✓ obowiązkami sprawozdawczymi Beneficjentów. 	
--	--	--	--

4.2. Etap II: Badanie jakościowe

Badanie jakościowe posłuży pogłębionej diagnozie uwarunkowań realizacji zamierzonych efektów interwencji. Zostaną zarazem zweryfikowane wyjściowe hipotezy w tym zakresie, jakie sformułowane będą wcześniej, w toku systematycznego przeglądu literatury. Przedmiotem badania będą również wybrane aspekty systemu zarządzania Programem.

Zakres prac badawczych obejmie co najmniej:

4.2.1. Wywiady indywidualne (IDI/ITI) z przedstawicielami bibliotek publicznych objętych wsparciem Programu, w tym:

- **10** wywiadów z przedstawicielami bibliotek objętych wsparciem w ramach w ramach Priorytetu 1 (w tym: 5 wywiadów z przedstawicielami kadry zarządzającej oraz 5 wywiadów z pracownikami szczebla niekierowniczego, posiadającymi wiedzę i opinię na temat efektów wsparcia) – wśród nich przedstawiciele co najmniej 3 bibliotek zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, 3 bibliotek zlokalizowanych w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców oraz 3 bibliotek zlokalizowanych na obszarach wiejskich.
- **10** wywiadów z przedstawicielami bibliotek objętych wsparciem w ramach w ramach Priorytetu 2 (w tym: 5 wywiadów z przedstawicielami kadry zarządzającej oraz 5 wywiadów z pracownikami szczebla niekierowniczego, posiadającymi wiedzę i opinię na temat efektów wsparcia) – wśród nich:
 - przedstawiciele co najmniej 3 bibliotek zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, 3 bibliotek zlokalizowanych w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców oraz 3 bibliotek zlokalizowanych na obszarach wiejskich
 - przedstawiciele co najmniej 3 bibliotek, które skorzystały ze wsparcia na dostosowanie bazy infrastrukturalnej oraz 3 bibliotek, które otrzymały finansowanie na pozostałe typy wsparcia dostępne w ramach Priorytetu 2.

4.2.2. Wywiady indywidualne (IDI/ITI) z przedstawicielami bibliotek objętych wsparciem w ramach Priorytetu 3, w tym:

- **10** wywiadów z przedstawicielami przedszkoli (w tym: 5 wywiadów z przedstawicielami kadry zarządzającej oraz 5 wywiadów z pracownikami szczebla niekierowniczego, posiadającymi wiedzę i opinię na temat efektów wsparcia) - wśród nich przedstawiciele co najmniej 3 przedszkoli zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, 3 przedszkoli zlokalizowanych w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców oraz 3 przedszkoli zlokalizowanych na obszarach wiejskich;
- **10** wywiadów z przedstawicielami bibliotek szkolnych (w tym: 5 wywiadów z przedstawicielami kadry zarządzającej oraz 5 wywiadów z pracownikami szczebla niekierowniczego, posiadającymi wiedzę i opinię na temat efektów wsparcia) - wśród nich przedstawiciele co najmniej 3 bibliotek zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, 3 bibliotek zlokalizowanych w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców oraz 3 bibliotek zlokalizowanych na obszarach wiejskich;
- **5** wywiadów z przedstawicielami bibliotek pedagogicznych, w tym co najmniej dwa z przedstawicielami kadry zarządzającej.

4.2.3. 10 wywiadów indywidualnych (IDI/ITI) z przedstawicielami bibliotek objętych wsparciem w ramach Priorytetu 4 (w tym: 5 wywiadów z przedstawicielami kadry zarządzającej oraz 5 wywiadów z pracownikami

szczebla niekierowniczego, posiadającymi wiedzę i opinię na temat efektów wsparcia) - wśród nich:

- przedstawiciele co najmniej 3 bibliotek zlokalizowanych w miastach powyżej 50 tys. mieszkańców, 3 bibliotek zlokalizowanych w miastach poniżej 50 tys. mieszkańców oraz 3 bibliotek zlokalizowanych na obszarach wiejskich;
przedstawiciele co najmniej 3 bibliotek zatrudniających nie więcej niż 3 pracowników oraz 3 bibliotek zatrudniających nie mniej niż 10 pracowników.

4.2.4. Wywiady z przedstawicielami organów prowadzących biblioteki – 10 wywiadów, w tym 3 przedstawiciele organów nadzorujących biblioteki zlokalizowane w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, 3 nadzorujących biblioteki zlokalizowane w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców oraz 3 nadzorujących biblioteki zlokalizowane na obszarach wiejskich.

4.2.4. Zogniskowane wywiady grupowe z kadrą zarządzającą i pracownikami bibliotek, w tym:

- Wywiad z przedstawicielami bibliotek publicznych objętych wsparciem w ramach Priorytetu 1
- Wywiad z przedstawicielami bibliotek publicznych objętych wsparciem w ramach Priorytetu 2
- Wywiad z przedstawicielami placówek przedszkoli objętych wsparciem w ramach Priorytetu 3
- Wywiad z przedstawicielami bibliotek szkolnych objętych wsparciem w ramach Priorytetu 3
- Wywiad z przedstawicielami bibliotek objętych wsparciem w ramach Priorytetu 4
- Wywiad z przedstawicielami organów prowadzących biblioteki publiczne.

4.2.5. Wywiady indywidualne (IDI/ITI) ze specjalistami w dziedzinie wspierania czytelnictwa i rozwoju bibliotek – 5 wywiadów. Respondentami będą rekomendowani przez Zamawiającego przedstawiciele organizacji pozarządowych, instytucji naukowych oraz innych podmiotów zajmujących się problematyką czytelnictwa.

Tabela 2. Badanie jakościowe – przyporządkowanie celów i pytań badawczych oraz źródeł danych

ETAP II	Cel badania	Pytania badawcze	Źródło danych
Badanie jakościowe	Aktualizacja trafności założeń	Które założenia w obszarze celów, docelowych grup odbiorców lub form wsparcia należałyby zmienić w kolejnej edycji Programu? Z jakich przesłanek powinny wynikać ewentualne modyfikacje?	Wywiady indywidualne (IDI/ITI) z kadrą zarządzającą i pracownikami bibliotek publicznych objętych wsparciem Programu
		Czy założenia interwencji (w tym oczekiwane efekty) powinny zostać zróżnicowane w zależności od	Wywiady indywidualne (IDI/ITI) ze specjalistami w dziedzinie wspierania

		<p>specyfiki placówek bibliotecznych związanej z ich odmiennymi zasobami organizacyjnymi (np. biblioteki wojewódzkie – biblioteki gminne/ miejskie/ osiedlowe), obszarami działalności (biblioteki publiczne - przedszkolne – szkolne – pedagogiczne) lub lokalizacją (duże ośrodki miejskie – miasta średniej wielkości – małe miasta – obszary wiejskie)? Na czym powinny polegać ewentualne zmiany? Jakie przesłanki uzasadniają ich wprowadzenie?</p> <p>Jak ocenić należy zasadność otwierania placówek bibliotecznych w soboty lub inne dni wolne?</p> <p>Dla jakich grup użytkowników skierowana jest lub powinna zostać skierowana oferta placówek bibliotecznych działających w soboty lub inne dni wolne? Jakie grupy użytkowników korzystają wówczas z bibliotek bardziej, a której mniej aktywnie?</p> <p>Czy oferta bibliotek w soboty lub inne dni wolne powinna różnić od tej, które dostępna jest w dni powszednie? Na czym powinny polegać ewentualne różnice i jakie przesłanki uzasadniają ich uwzględnienie?</p> <p>Czy opinie przedstawicieli bibliotek i organów prowadzących potwierdzają trendy zidentyfikowane w badaniach czytelnictwa Biblioteki Narodowej? Jak interpretowane są wspomniane trendy? Czy dostrzegana jest zależność pomiędzy tymi trendami a dostępnością placówek bibliotecznych w soboty i inne dni wolne?</p> <p>W jaki sposób powinna zostać sprofilowana oferta bibliotek publicznych skierowana do seniorów? Na czym powinna polegać specyfika tej oferty?</p>	<p>czytelnictwa i rozwoju bibliotek</p>
--	--	---	---

		Jak należy definiować seniorów jako grupę użytkowników końcowych? Czy wśród seniorów należy wyodrębnić różne podgrupy? Jeśli tak, jak należy profilować ofertę adresowaną do poszczególnych grup?	
	Identyfikacja czynników warunkujących występowanie oczekiwanych efektów interwencji na poziomie bibliotek objętych wsparciem Programu	<p>Jakie czynniki mają korzystny oraz niekorzystny wpływ na występowanie zamierzonych efektów interwencji?</p> <p>Jakie działania należy podjąć, aby wzmocnić oddziaływanie czynników korzystnych oraz osłabić oddziaływanie czynników niekorzystnych?</p> <p>Jaki wpływ na występowanie zamierzonych efektów interwencji mają kwestie związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pandemią COVID-19, wojną na Ukrainie oraz wzrostem cen, ✓ sytuacją budżetową organów prowadzących biblioteki, ✓ kompetencjami pracowników bibliotek w zakresie prowadzenia proaktywnych działań skierowanych do dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnych, ✓ dostępnością bibliotek dla użytkowników, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii otwarcia bibliotek publicznych w soboty, oraz dostosowaniem sposobu funkcjonowania bibliotek do potrzeb społeczności lokalnych, ✓ współpracą pomiędzy Beneficjentami a pozostałymi instytucjami tworzącymi system wdrażania Programu, ✓ sposobem komunikowania o naborach i użytecznością pozostałych działań informacyjno-promocyjnych, ✓ obowiązkami sprawozdawczymi Beneficjentów. 	<p>Wywiady indywidualne (IDI/ITI) z kadrami zarządzającą i pracownikami bibliotek publicznych objętych wsparciem Programu</p> <p>Wywiady z przedstawicielami organów prowadzących biblioteki</p> <p>Zogniskowane wywiady grupowe z kadrami zarządzającą i pracownikami bibliotek</p>

	<p>Ocena wybranych elementów systemu wdrażania Programu</p>	<p>Na jakie problemy związane z gromadzeniem lub przetwarzaniem danych sprawozdawczych napotykać placówki uczestniczące w Programie?</p> <p>Które dane przysparzają największych trudności związanych z ich gromadzeniem lub przetwarzaniem?</p> <p>Jakie zmiany w systemie sprawozdawczości powinny zostać wprowadzone?</p> <p>W jaki sposób zasoby organizacyjne oraz specyfika placówek bibliotecznych warunkują ich zdolność do gromadzenia i przetwarzania danych sprawozdawczych?</p> <p>Czy biblioteki posiadają zasoby kompetencyjne i sprzętowe niezbędne dla wprowadzenia zautomatyzowanych form gromadzenia i przetwarzania danych sprawozdawczych?</p> <p>W jaki sposób zasoby organizacyjne oraz finansowe bibliotek warunkują możliwość realizacji oczekiwanych efektów Programu? W jaki sposób pozwalają one na udostępnianie placówek bibliotecznych w soboty oraz inne dni wolne?</p> <p>Jakie działania należy podjąć, aby wzmocnić oddziaływanie czynników korzystnych oraz osłabić oddziaływanie czynników niekorzystnych?</p> <p>Jakie ewentualne modyfikacje w obszarze warunków i kryteriów korzystania ze wsparcia programu należałoby uwzględnić?</p>	<p>Wywiady indywidualne (IDI/ITI) z kadrami zarządzającymi i pracownikami bibliotek publicznych objętych wsparciem Programu</p> <p>Wywiady z przedstawicielami organów prowadzących biblioteki</p> <p>Zogniskowane wywiady grupowe z kadrami zarządzającymi i pracownikami bibliotek</p>
--	---	--	--

4.2.6. Etap III: Wypracowanie rekomendacji

W oparciu o informacje zgromadzone na wcześniejszych etapach, wypracowane zostaną rekomendacje, mające na celu przede wszystkim:

- Wskazanie pożądaných modyfikacji w założeniach interwencji,

- Sformułowanie zalecanych modyfikacji w systemie wdrażania Programu, ze szczególnym uwzględnieniem sprawozdawczości.

Rekomendacje oparte zostaną na analizach eksperckich, wykonanych przez zespół Wykonawcy. Dodatkowo, zorganizowany zostanie warsztat rekomendacyjny z udziałem kadry zarządzającej oraz pracowników bibliotek objętych wsparciem Programu.

W warsztacie wezmą udział dwie grupy uczestników, składające się odpowiednio z przedstawicieli bibliotek objętych wsparciem Priorytetu 2 oraz Priorytetu 3. Każda z nich składała będzie się z 8-10 osób. Warsztat będzie miał charakter warsztatu kreatywnego. W jego trakcie zostaną wykorzystane metody pracy w grupach, elementy metodyki design-thinking oraz moderowanej dyskusji.

Wypracowane rekomendacje zostaną poddane konsultacji podczas spotkania z przedstawicielami Operatorów. Spotkanie zostanie zorganizowane w siedzibie Zamawiającego lub innym miejscu na terenie m.st. Warszawy. Do udziału w spotkaniu zobowiązani będą wszyscy eksperci wskazani w zespole badawczym.

5. ZADANIA WYKONAWCY

5.1. Harmonogram realizacji Zamówienia

W terminie do 5 dni roboczych od zawarcia umowy Wykonawca przedstawi Zamawiającemu, harmonogram realizacji zamówienia w postaci wykresu Gantta lub w podobnym formacie. Harmonogram badania będzie zawierał terminy rozpoczęcia i zakończenia realizacji poszczególnych Komponentów oraz przypisanych im prac. Harmonogram będzie uwzględniał czas niezbędny dla Zamawiającego na wnoszenie uwag lub zastrzeżeń do treści lub formy poszczególnych produktów przekazywanych mu przez Wykonawcę, jak również czas konieczny do uwzględnienia tych uwag lub zastrzeżeń przez Wykonawcę.

5.2. Raport metodologiczny

Wykonawca przedstawi Zamawiającemu Raport metodologiczny w terminie do **15 dni roboczych** od dnia zaakceptowania przez Zamawiającego harmonogramu realizacji zamówienia. Raport metodologiczny będzie zawierał co najmniej następujące elementy:

1. Opis kontekstu i celów badania;
2. Opis metodyki badawczej, tj.: szczegółowy opis sposobu przeprowadzenia systematycznego przeglądu literatury, realizacji badań jakościowych oraz pozostałych prac realizowanych na każdym etapie badania;
3. Propozycja scenariuszy badań jakościowych;
4. Propozycja struktury raportu końcowego;
5. Szczegółowy harmonogram badania.

Raport zostanie przygotowany w formacie .docx. lub równoważnym.

5.3. Podsumowania analizy *desk research*

W ciągu **20 dni roboczych** od zaakceptowania Raportu metodologicznego Wykonawca przedstawi Zamawiającemu podsumowanie wyników przeglądu literatury, które zawierać będzie:

1. Wykaz analizowanych źródeł wraz ze zwięzłym (maksymalnie 100 słów) podsumowaniem treści każdego z nich w kontekście informacji kluczowych dla udzielenia odpowiedzi na odpowiednie pytania badawcze;
2. Opis głównych wniosków oraz opartych na nich hipotez badawczych (maksymalnie 20 000 znaków bez spacji).

5.4. Raport końcowy

W terminie **do 50 dni roboczych** od dnia zawarcia umowy Wykonawca przedstawi Zamawiającemu **raport końcowy z realizacji ewaluacji tematycznej**.

Szczegółowa struktura raportu zostanie uzgodniona z Wykonawcą na etapie opracowywania raportu metodologicznego i obejmować będzie:

- a) streszczenie w języku polskim – maksymalnie 10 000 znaków bez spacji,
- b) streszczenie w języku angielskim – maksymalnie 5 000 znaków bez spacji,
- c) skrócony opis celów zamówienia oraz metodyki badawczej,
- d) wnioski i rekomendacje zaprezentowane w formie tabelarycznej⁵,
- e) szczegółowe wyniki badania,
- f) załączniki do raportu, w tym:
 - narzędzia badawcze, wykaz analizowanych źródeł, opis wykorzystanych narzędzi z obszaru sztucznej inteligencji,
 - prezentację najważniejszych wniosków i rekomendacji oraz informacji dotyczących metody i przebiegu realizacji badania (dokument w formie .ppt lub równoważnym).

Dokument zostanie przygotowany w formacie .docx lub równoważnym.

Raport powinien zawierać nie więcej niż 120 stron, po około 1 800 znaków na stronę.

Powinien także syntetycznie, przekrojowo i w sposób problemowy omawiać wyniki badania. Wykonawca powinien dokonać autorskiej interpretacji wyników. Raport nie powinien zatem sprowadzać się do zreferowania (streszczenia) uzyskanych danych, lecz być syntezą uzyskanych wyników. Jego struktura powinna tworzyć spójną narrację i odzwierciedlać główne problemy badawcze. Pliki bitmapowe (schematy oraz wykresy) osadzone w Raporcie powinny być dostarczone dodatkowo w plikach otwartych (umożliwiających edycję tych plików), np. w formacie *.xls lub równoważnym. Pliki zdjęciowe osadzone w Raporcie powinny być dostarczone dodatkowo w osobnych plikach w rozdzielczości 300 DPI w rozmiarze w jakim zostały użyte w publikacji.

Dokument powinien spełniać kryteria dostępności zgodne ze standardem WCAG 2.1.

⁵ Źródło: Plan Ewaluacji i Monitoringu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, Warszawa, listopad 2023

6. TERMINY RAMOWE

Terminy	Działanie	Produkt (wszystkie produkty podlegają akceptacji Zamawiającego)
10 dni roboczych od podpisania umowy	Opracowanie raportu metodologicznego	Raport metodologiczny
20 dni roboczych od zaakceptowania Raportu metodologicznego	Podsumowanie systematycznego przeglądu literatury	
50 dni roboczych od podpisania umowy	Opracowanie raportu końcowego	Raport końcowy
60 dni roboczych od zaakceptowania Raportu końcowego	Prezentacja wyników badania	Prezentacja wyników w siedzibie Zamawiającego (uwaga: do udziału w spotkaniu zobowiązani będą wszyscy eksperci wchodzący w skład zespołu badawczego)
	Rozliczenie i zamknięcie projektu	

7. ZASADY WSPÓŁPRACY

Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia aktywnego, stałego udziału wszystkich ekspertów uczestniczących w realizacji zamówienia. Zamawiający zastrzega sobie prawo żądania wykazania faktycznego zaangażowania ekspertów w realizację tych zadań, jak również prawo do niezaakceptowania tej części prac, co do których będzie istniała wątpliwość w zakresie udziału w nich ekspertów wykazanych przez Wykonawcę w ofercie.

Do zadań Kierownika projektu będzie należało:

- a) odpowiedzialność za kierowanie całością badania, za nadzór nad jego sprawną realizacją i koordynowanie pracy przy opracowaniu raportów,
- b) zarządzanie przebiegiem realizacji badania,
- c) konsultacje telefoniczne oraz spotkania robocze z Zamawiającym, jeśli wystąpi taka potrzeba na każdym etapie realizacji zamówienia.

Zamawiający zapewnia sobie prawo do organizacji spotkań roboczych w siedzibie Zamawiającego lub on-line, na które będą zapraszani eksperci wskazani przez Wykonawcę w Ofercie. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia uczestnictwa ekspertów w tych spotkaniach. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o terminie takiego spotkania z wyprzedzeniem co najmniej 3 dni roboczych. W wyjątkowych sytuacjach, gdy Zamawiający uzna, że zagrożony jest termin realizacji zadania/zamówienia, może on wezwać Wykonawcę na spotkanie z wyprzedzeniem 1 dnia roboczego. Wykonawca jest zobowiązany do utrzymywania w trakcie realizacji wszystkich badań odpowiedniej komunikacji z Zamawiającym. W trakcie realizacji badań, Wykonawca sporządzać będzie i dostarczać Zamawiającemu drogą elektroniczną, co dwa tygodnie, sprawozdania informujące o postępie prac związanych z realizacją zamówienia.